



Szellem a fazékból - Holt lelkek pogácsája

2013 február 10. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Értékelés kiválasztása
értékelve

Még nincs

Mérték

Mit szólnának hozzá, ha valaki halottak napján megterítene a szomszéd sírhanton, a fejfára májas hurkát akasztana, a bográcsban rotyogna a pörkölt, esetleg a halászlé, és a krizantémra rizlinget locsolna?

Nyilván megbotránkoznának, és tekintetükkel a temet??rt keresnék. Közép-Európában szerencsétlenséget hoz a hazajáró lélek. A holt lelkeket legfeljebb szeánszokon szoktuk megidézni, asztaltáncoltatás közben, esetleg kísértethistóriákban olvasunk róluk, de ki az a bolond, aki megteríti nekik? Ha sütöttek is errefelé fehér mézeskalácsot a szegediek ("mindenszentek kalácsa"), illetve kemencében cipót a székelyek ("halottak lepénye"), esetleg pogácsát a sokácok, csak azért tették, hogy a sírból "véletlenül kiszabadult lelkecskéket" visszacsalogassák. Nehogy kísértsék az él?ket. A vizet és a kalácsot is ezért helyezték a virágok és a gyertyák közé, hogy a lélek ne csámborogjon másfelé. Aztán szétosztották a templomkapuban a szegények között. Ez volt a kolduskalács.



Mexikóban mindez fordítva van. Ott a halottak napja örömnép. Az ? hitük szerint a holtaknak évente egyszer joguk van visszatérni az él?k közé. A családban ilyenkor megterítenek számukra az asztalnál, elmesélik, mi történt az esztend? alatt, ki született, ki halt meg, mennyit ellett a koca. Mivel az azték hagyomány szerint a halottak elvesztik érzékszerveiket, s csak a szaglásuk marad meg, létfontosságú, hogy kedvenc ételeikkel várják ?ket. A régi, megszokott illat hazavezeti ?ket. A sírra is ezeket az étkeket kell tenni, hogy másnap alkonyatkor visszatáljanak nyughelyükre. Így aztán november els? napján a mexikói temet?k többsége úgy illatozik, mint valami lacikonyha: pacallevés (menudo), kukoricalévelbe göngyölt zöldséges disznóhús (tamale), chili és koriander illata száll az ég felé, de a sírokra b?ségesen kerül banán, papaya és édesség is. A parcellákat táncoló, lakomázó, petárdát robbantó családok lepik el, akik nemcsak a halott kedvenc fogásait tálalják fel a sírboltokon, de dohányzacskóját, kispárnáját, vánkösát is odakészítik, s?t tequilát, mezcalt és pulquét is kínálnak, nehogy az elhunyt bármiben hiányt szenvedjen. Keresztény ünnep ez, de pogány rituálé is, még a prekolumbiánus id?kb?l, amikor az alvilág úrn?jének mutattak be áldozatot. A négy ?selem iránti tisztelet könnyen tetten érhet?: az édes kukoricalisztb?l sütött, halálfej formájú kenyér (pan de Muerto) a Föld, az innivaló a Víz, a sírra helyezett, lengedez? papírmasé a Szél, a gyertya a T?z jelképe.

A mexikóiak persze - legalábbis látszatra - nem különösebben tisztelik a halált, cukorkoponyákat készítenek, amire ráírják a halott nevét, vaskos rigmusokban csúfolják a Kaszást, az ember nagyságú csontvázakat néhány tréfás vendég!?s még az éttermek asztalaihoz is kiülteti.

Míg számunkra a halál komor figyelmeztetés, szembenézés a sorsunkkal, a mexikóiak számára az élet része. Mi halálra esszük magunkat, ?k a Halált etetik - tréfásan - halálra. Mert a Halál igazi ínyenc. A dél-franciaországi Szent Márta legendájából tudjuk, hogy a Halál kolerajárvánnyal akarta sújtani Tarascon városát. Márta azonban azt

ajánlotta, ha lemond tervér?l, olyan ételt készít neki, amit még soha nem evett. A Halál rábólintott, Márta pedig süttött reggelire egy véres hurkát. A Halál megkóstolta, majd csomagolni kezdett. Csak egy feltételt szabott: soha senki nem ismerheti meg a receptet. Úgyhogy csak sejtjük, mi lehetett benne. Édes f?szer biztosan. Alma meg gesztenye is. Talán sült tök és feny?mag. Tarascon városában máig ezen vitatkoznak. De a Haláltól nem félnek. Akit hurkával meg lehet vesztegetni, azt nem kell komolyan venni.

Vinkó József - hetivalasz.hu



Ajánló